

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Датум и орган који је именовао комисију: 07. септембар 2017. године, Наставно-научно веће Правног факултета у Новом Саду. 2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ol style="list-style-type: none"> 1. проф. др Обрад Стевановић, редовни професор, Организација полиције ужа научна област, 14. 06. 2017. године, Криминалистичко-полицијска академија у Београду, председник Комисије; 2. проф. др Љубомир Стајић, редовни професор, Безбедносправна ужа научна област, 01.01.2004. године, Правни факултет у Новом Саду, члан Комисије; 3. проф. др Зоран Драгишић, редовни професор, Систем безбедности ужа научна област, 13.11.2014. године, Факултет безбедности у Београду, члан Комисије;
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Дарко, Ратко, Бикаревић 2. Датум рођења, општина, држава: 16.12.1975. године, Инђија, Република Србија 3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Правни факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду, дипломско академске студије- мастер (смер унутрашњих послова), дипломирани правник- мастер 4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2011. година, Докторске студије-Јавно право 5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: /
<ol style="list-style-type: none"> 6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: /
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: „Притужбе грађана као облик контроле рада полиције“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

У дисертацији су истражене притужбе грађана против полицијских службеника у случајевима када сматрају да су им повређена права или слободе. Такође, истражен је сам притужбени поступак који се спроводи у Министарству унутрашњих послова након поднете притужбе, као средству, односно облику контроле рада полиције.

Уопштено је обрађена контрола: појам, циљеви, карактеристике, сврха, врсте, као и облици контроле управе, са специфичностима контроле полиције.

Поред контроле рада полиције путем притужби против полицијских службеника у Р.Србији уз емпиријско истраживање, обрађена је и контрола рада полиције решавањем притужби у Р.Српској и Р.Хрватској, са освртом на одређене специфичности, проблеме и разлике.

У закључним разматрањима се на основу спроведеног истраживања указује на незнатан број основаних притужби и доноси се оцена о целисходности спровођења притужбеног поступка са позиције грађана уз давање препорука за унапређење предметне области контроле рада полиције како би се испунила очекивања грађана.

Докторска дисертација је обима 263 стране (275 са пописом коришћене грађе), А4 формата компјутерски обрађеног текста писаног ћириличним писмом, тип слова Times New Roman, величине слова 12, проред 1,5. У техничком смислу дисертација је уређена у складу са универзитетским стандардима. Рад садржи четрдесет и једну табелу које су настале на основу анализе око 19589 података из притужби, односно представки. Од тог броја 12011 података се односи на Р. Србију, (5628 података из притужби и 6383 из представки), 1390 на Р. Српску и 6188 на Р. Хрватску. У раду има једанаест графикана.

Текст обухвата Уводна разматрања, три дела подељена на више поглавља и Закључна разматрања.

Након Уводних разматрања, следе поглавља:

ПРВИ ДЕО О КОНТРОЛИ РАДА УПРАВЕ И ПОЛИЦИЈЕ

ГЛАВА I

СВРХА, ВРСТЕ И ОБЛИЦИ КОНТРОЛЕ РАДА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ПОСЕБНО

ПОЛИЦИЈЕ	15
1. Сврха контроле управе	16
2. Врсте и облици контроле управе	20
3. Контрола рада полиције као органа државне управе— упоредна анализа	23
3.1. Полиција као орган државне управе у Р.Србији	23
3.2. Полиција као орган државне управе у Р.Српској	28
3.3. Полиција као орган државне управе у Р.Хрватској	30

ГЛАВА II

СПЕЦИФИЧНОСТИ КОНТРОЛЕ РАДА ПОЛИЦИЈЕ.....

1. Поједине врсте контроле полиције	37
1.1. Потреба и значај унутрашње и спољашње контроле полиције	40
1.2. Однос унутрашње и спољашње контроле полиције	45
2. Контрола као функција процеса руковођења у полицији	51
3. Контрола полиције од стране јавног тужилаштва	56
4. Дискрециона оцена као детерминишући фактор који негативно утиче на контролу	61

ДРУГИ ДЕО
КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ РЕШАВАЊЕМ ПРИТУЖБИ

ГЛАВА I

КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ РЕШАВАЊЕМ ПРИТУЖБИ У Р.СРБИЈИ	68
1. Контрола рада полиције по Закону о полицији	69
1.1. Спољна контрола полиције	71
1.2. Унутрашња контрола полиције	72
1.2.1. Контрола рада полиције решавањем притужби	73
1.2.2. Институционална контрола рада полиције	74
2. Законски оквир и подзаконско регулисање поступка контроле рада полиције решавањем притужби, са освртом на проблеме и специфичности	79
2.1. Законски оквир	80
2.1.1. Првостепени притужбени поступак	81
2.1.2. Другостепени притужбени поступак	83
2.1.3. Скраћени притужбени поступак	84
2.2. Подзаконско регулисање	84
2.2.1. Правилник о поступку решавања притужби	84
2.2.1.1. Подношење и пријем притужбе	85
2.2.1.2. Проверавање притужбе	92
2.2.1.3. Поступање Комисије за решавање притужби	97
2.2.2. Инструкција о примени правила притужбеног поступка	100
2.3. Још неки проблеми и специфичности контроле рада полиције решавањем притужби	104
3. Сличности и разлике са представкама, поступање по представкама и њихов значај	106

ГЛАВА II

КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ РЕШАВАЊЕМ ПРЕДСТАВКИ У Р.СРПСКОЈ	109
1. Положај Републике Српске у оквиру Босне и Херцеговине	109
1.1. Специфичности полиције Р.Српске у односу на полицију БиХ	113
1.2. Интерни надзорни органи предвиђени за контролу запослених у МУП-а	115
2. Законско нормирање контроле рада полиције	117
2.1. Субјекти контроле	120
2.2. Улога Бироа за представке грађана	122
3. Подзаконско дефинисање контроле рада полиције	122
3.1. Унутрашњи поступак у Министарству унутрашњих послова	122
3.1.1. Покретање и ток унутрашњег поступка	124
3.1.2. Иницирање и ток унутрашњег поступка	125

ГЛАВА III

КОНТРОЛА РАДА ПОЛИЦИЈЕ РЕШАВАЊЕМ ПРИТУЖБИ У Р.ХРВАТСКОЈ	136
1. Законски оквир контроле рада полиције	138
1.1. Дефинисање притужби путем Закона о полицији	141
2. Подзаконско одређење контроле рада полиције	143
2.1. Поступање по притужбама	143
2.2. Рад Комисије	146
3. Специфичности притужбеног поступка	149
4. Улога Одељења за унутрашњу контролу	155

ГЛАВА IV

УПОРЕДНО ПРАВНА АНАЛИЗА ПРИТУЖБИ ИЛИ ПРЕДСТАВКИ КАО ИНСТИТУТА ДЕМОКРАТСКЕ КОНТРОЛЕ ПОЛИЦИЈЕ У Р.СРБИЈИ, Р.СРПСКОЈ И Р.ХРВАТСКОЈ	161
---	-----

ТРЕЋИ ДЕО
ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ ПОДНЕТИХ ПРИТУЖБИ ПРОТИВ ПОЛИЦИЈСКИХ
СЛУЖБЕНИКА У МУП-а Р.СРБИЈЕ, Р.СРПСКЕ И Р.ХРВАТСКЕ

ГЛАВА I

ПЛАН ИСТРАЖИВАЊА	169
1. Проблем истраживања	170
2. Предмет истраживања	172
3. Циљ и задатак истраживања	174
4. Хипотетички оквир истраживања	175
5. Методи истраживања	177
6. Научна и друштвена оправданост истраживања	179

ГЛАВА II

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА	181
1. Анализа поднетих притужби и представки на полицијске службенике МУП-а у Р.Србији	182
1.1. Анализа поднетих притужби на полицијске службенике подручних полицијских управа	182
1.1.1. Анализа укупног броја примљених притужби грађана у односу на ППУ по одређеним тематским целинама	182
1.1.2. Анализа броја одбачених притужби грађана пред руководиоцем у односу на ППУ	187
1.1.2.1. Анализа разлика између одбачених притужби грађана пред руководиоцем у односу на ППУ	188
1.1.3. Анализа броја закључених притужбених поступака пред руководиоцем у односу на ППУ	191
1.1.3.1. Анализа разлика између закључених притужбених поступака пред руководиоцем у односу на ППУ	195
1.1.4. Анализа броја утврђених пропуста у раду притуженика пред руководиоцем у односу на ППУ	198
1.1.4.1. Анализа разлика између ППУ у односу на број утврђених пропуста у раду притуженика пред руководиоцем	201
1.1.5. Анализа броја притужби где нису утврђени пропусти притуженика пред руководиоцем у односу на ППУ	204
1.1.5.1. Анализа разлика између притужби где нису утврђени пропусти притуженика пред руководиоцем у односу на ППУ	207
1.1.6. Анализа броја одбачених притужби грађана пред Комисијом у односу на ППУ	210
1.1.6.1. Анализа разлика између ППУ у односу на број одбачених притужби грађана пред Комисијом	212
1.1.7. Анализа броја закључених притужбених поступака пред Комисијом у односу на ППУ	214
1.1.7.1. Анализа разлика између закључених притужбених поступака пред Комисијом у односу на ППУ	215
1.1.8. Анализа броја утврђених пропуста у раду притуженика пред Комисијом у односу на ППУ	218
1.1.8.1. Анализа разлика између ППУ у односу на број утврђених пропуста у раду притуженика пред Комисијом	219
1.1.9. Анализа броја притужби где нису утврђени пропусти притуженика пред Комисијом у односу на ППУ	222
1.1.9.1. Анализа разлика између притужби где нису утврђени пропусти притуженика пред Комисијом у односу на ППУ	224
1.2. Анализа поднетих притужби на полицијске службенике целокупног МУП-а са освртом на представке	228

1.2.1.	Поднете притужбе на полицијске службенике МУП-а	228
1.2.2.	Поднете представке на полицијске службенике МУП-а	233
1.2.3.	Укупно поднете притужбе и представке на полицијске службенике МУП-а	237
2.	Поднете представке против полицијских службеника у Р.Српској	237
3.	Поднете притужбе против полицијских службеника у Р.Хрватској	238
4.	Поднете притужбе/представке на полицијске службенике МУП-а у Р,Србији, Р.Српској и Р.Хрватској	238
ГЛАВА III		
	ОСВРТ НА РЕЗУЛТАТЕ ИСТРАЖИВАЊА И ЊИХОВА ВЕРИФИКАЦИЈА	241
1.	Приказ кључних резултата истраживања	241
2.	Провере основаности полазних претпоставки	255
	ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	264
	БИБЛИОГРАФИЈА	273
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:		
<p>У првом делу кандидат на јасан и прегледан начин приказује појам, циљеве и карактеристике контроле уопште, са освртом на контролу управе и контролу полиције као органа државне управе код нас, у Р.Српској и Р.Хрватској. Указује и на специфичности контроле полиције кроз однос унутрашње и спољашње контроле полиције, затим кроз функцију процеса руковођења и улогу јавног тужилаштва у њеној контроли. Наведено је једно од најконтроверзнијих питања у раду полиције, које се негативно испољава приликом контроле.</p> <p>У другом делу рада исцрпно и поступно објашњава законско и подзаконско дефинисање контроле рада полиције путем решавања притужби грађана односно представки у наведеним земљама са сличним проблемима, којом приликом је пажњу усмерио на проблеме и специфичности уз давање одређених предлога на њиховом превазилажењу, истовремено вршећи упоредноправну анализу наведене контроле као облика демократске контроле полиције у посматраним државама.</p> <p>Трећи део представља емпиријско истраживање поднетих притужби/представки на рад полицијских службеника у обрађеним државама, детаљно пратећи научну замисао истраживања. При томе у овом делу дат је осврт на свеобухватне резултате истраживања и њихову верификацију.</p> <p>Закључна разматрања имају практичну вредност јер је у њима приказано актуелно стање у области контроле рада полиције путем решавања притужби грађана уз указивање на одређене недостатке. Посебну вредност представља давање предлога за отклањање уочених недостатака.</p> <p>Сви делови докторске дисертације написани су јасно и прегледно, уз максимално коришћење расположиве литературе и добијених података емпиријског истраживања. Сваки део и поглавља унутар њих логично се надовезују на претходно и сачињавају једну складну целину. Цео рад уобличен је на начин који задовољава најстрожије научне критеријуме за ову врсту радова.</p>		
VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ		
1.	Bikarevic, D., Kesic, Z.: Controlling the Police Through the Form of Complaint Procedure to Protect and Assert the Rights and Freedoms of Citizens, International scientific conference „Archibald Reiss Days“, Thematic conference proceedings of international significance, vol. 2, Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade, 2015, pp. 379-386; ISBN 978-86-7020-	

- 320-4; ISBN 978-86-7020-190-3 (за издавачку целину).
2. Бикаревић, Д.: Поступак решавања притужби у Министарству унутрашњих послова, Гласник, Адвокатска комора Војводине, год. LXXXVI, бр. 3, Нови Сад, 2015, стр. 164-182; ISSN 0017-0933.
 3. Бикаревић, Д.: Специфичности и проблеми супротстављања Сектора унутрашње контроле савременим облицима криминалитета у полицији, Научно-стручни скуп са међународним учешћем „Супротстављање савременим облицима криминалитета-анализа стања, европски стандарди и мере за унапређење“, том 3, Зборник радова, Криминалистичко-полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел“, Београд, 2015, стр. 411-422; ISBN 978-86-7020-324-2.
 4. Бикаревић, Д.: Утилитарност вођења притужбеног поступка са позиције грађана, Зборник радова студената докторских студија права, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2015, стр. 53-71; ISBN 978-86-7148-204-2.
 5. Бикаревић, Д.: Утилитарност учешћа грађана у притужбеном поступку, Безбедност, Министарство унутрашњих послова, бр. 2, Београд, 2015, стр. 122-134; YU ISSN 0409-2953.
 6. Bikarevic, D.: The System of Inner Control of the Police as a Support to the Rule of law, International scientific conference „Archibald Reiss Days“, Thematic conference proceedings of international significance, vol. 2, Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade, 2016, pp. 291-302; ISBN 978-86-7020-357-0; ISBN 978-86-7020-190-3 (за издавачку целину).
 7. Бикаревић, Д.: Дискрециона оцена полиције кроз призму употребе средстава принуде, Научно-стручни скуп са међународним учешћем „Европске интеграције: правда, слобода и безбедност“, том 3, Зборник радова, Криминалистичко-полицијска академија и Фондација „Ханс Зајдел“, Београд, 2016, стр. 194-210; ISBN 978-86-7020-355-6.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Полиција као орган државне управе извршава веома сложене и захтевне безбедносне послове и задатке безбедносне заштите имовине, спречавања, откривања и расветљавања кривичних дела, прекршаја и других деликата, безбедносне заштите живота, права и слобода и личног интегритета грађана, као и друге задатке утврђене позитивним прописима. Током обављања све комплекснијих и одговорнијих безбедносних послова и задатака, полиција примењује разноврсна овлашћења, у различитим окружењима и под утицајем многих фактора, који олакшавају или отежавају њихову примену. Овлашћења су искључиво успостављена ради очувања и заштите људских права и слобода. Пракса, међутим показује да некада у поступању полиције долази до озбиљних повреда слобода и права грађана и том приликом наступају неотклоњиве последице.

Један од модалитета да се повећа ниво законитости, професионалности и одговорности полицијских службеника, је њихова контрола и то контрола рада полиције путем решавања притужби које упућују грађани. Ефикасном контролом рада полиције, тј. њених службеника ради откривања и спречавања свих видова злоупотреба, неправилности у раду и прекорачења овлашћења остварује се и заштита основних људских права и слобода гарантованих Уставом, законом и међународним актима из области људских права и слобода.

Позитивно правни оквир за контролу рада полиције решавањем притужби, први пут је установљен 2005. године доношењем Закона о полицији. Ступањем на снагу овог Закона овај сегмент контроле рада полиције у нашој земљи је постао облигаторан, тј. добио је легислативну снагу и потпору, чије норме обавезују и детерминишу, како полицијске службенике, тако и грађане. На основу овлашћења из наведеног закона, донет је Правилник о поступку решавања притужби, којим се ближе прописује поступак решавања притужби. Међутим, услед идентификовања одређених апорија и диспаратитета приликом спровођења притужбених поступака у пракси, од стране МУП-а је донета Инструкција о примени правила притужбеног поступка, а све у циљу постизања одређеног нивоа униформности поступања приликом спровођења притужбеног поступка. Доношењем наведених прописа, притужбени поступак је строго формализован и детерминисан, од момента подношења тј. пријема притужбе, до доношења мериторне одлуке.

Дакле, приметна је интенција и жеља државе да се предметна област уреди и поставе јасна правила, како би се квалитетно уредило вођење поступка по притужби грађана, и самим тим подстакло грађане да се притужују на незаконито и неправилно поступање полицијских службеника, а све у циљу што законитијег поступања полиције и остварења заштите и очувања људских права и слобода. Битно је повећан ниво одговорности полицијског службеника који врши проверавање навода из притужбе, јер му је поступање тачно одређено и временски лимитирано (сачињавање записника, потврда, уручење позива), без могућности било каквих импровизација и произвољности. Грађани имају одређену дозу сигурности да ће се тај поступак заиста доследно и спровести, јер им је гаранција за то законски акт. У односу на период пре 2005 године, повећан је ниво одговорности полицијских службеника, али и руководиоца који спроводе поступке провера. Наведено за последицу има професионални однос полицијских службеника приликом обављања полицијских послова и задатака, а самим тим већи ниво заштите, а смањење повреда, основних људских права и слобода.

Међутим, проблеми у функционисању овог облика контроле рада полиције и даље постоје. При том, неки од тих проблема су практичне, а други концептуалне природе. Озбиљан проблем представља чињеница што грађанин, након спроведеног притужбеног поступка и активног учествовања у истом (подношење притужбе, одазивање на позиве, утрошак економских средстава и времена) ипак не остварује своје правне интересе, без обзира на констатацију што је притужба оцењена као прихватљива и оправдана. Даље, сама чињеница да се наводи из притужби и конкретни поступци припадника полиције преиспитују од стране полицијских службеника који су и сами чланови полицијске заједнице, унапред ствара сумњу у правичност жалбеног поступка и објективност донетих одлука.

Из наведеног проистиче да изузев генералне превенције, спровођење дисциплинских, прекршајних или кривичних поступака према полицијском службенику који је повредио права и слободе нема никаквог дејства и значаја у односу на грађанина коме су та права и слободе повређена. Утицај генералне превенције такође се оправдано доводи у питање јер се ни једном одредбом нико од надлежних старешина не обавезује да поступи у складу са утврђеним чињеничним стањем из

притужбеног поступка у смислу иницирања дисциплинског поступка према полицијском службенику. У случају да се исти и покрене, његов исход није везан са претходно вођеним, односно притужбеним поступком.

Грађанин тако није задовољио своје правне интересе, већ је потврдио своје виђење предметног догађаја, док Записник о разматрању притужбе који је круна вођења притужбеног поступка не обавезује друге државне органе у ниједном смислу, што се сматра правним недостатком.

Из наведеног проистиче закључак да је притужбени поступак са позиције грађанина нецелисходан, чак и уважавајући чињеницу да се грађанин сагласио са ставовима руководиоца организационе јединице. И у овом случају, сем констатације да је „у праву“, грађанин није остварио своје правне интересе. Ситуацију би донекле ублажила надокнада проузрокованих трошкова насталих учествовањем у притужбеном поступку, како грађани не би прескакали овај механизам контроле рада МУП-а и обрађали се непосредно „другим институцијама за остварење својих права и слобода“ и постизали исти циљ са мањим утрошком средстава.

Такође, повољнија ситуација за грађанина би била када би се материјал из притужбеног поступка уврстио у списе евентуалног судског поступка, како би се смањило ангажовање грађанина на „два колосека.“

Напоследку, актуелне евиденције МУП-а о поднетим притужбама грађана и спровођењу поступака провере њихових навода нису на завидном нивоу. Тачније, садржај ових евиденција није централизован и унифициран, те сходно томе, не пружа могућност разматрања притужби грађана и притужбених поступака по веома битним варијаблама.

Сходно томе, пожељно је да се реше не само ови, већ и друге бројне ограничености и недостаци у завођењу конкретних статистичких података, а што би свакако олакшало будућа научна истраживања, али би користило и стручним службама у оквиру МУП-а за анализу конкретних појава.

У циљу постизања што већег поверења грађана у полицију, а самим тим и у спровођење поступака по притужбама грађане треба перманентно обавештавати о раду полиције, као и о притужбама које су поднете против њих и њиховој основаности. Поред тога, потребно је, кроз сталну едукацију, упућивати грађане да законито остварују своја загарантована права и слободе, а све како би на крају то довело до што ређих злоупотреба и незаконитости у раду полиције. Чињеница да не тако мали број притужби бива одбачен због некомплетности имплицира закључак како многи грађани очигледно имају проблем како да жалбу јасно аргументују и потврде несумњивим доказима. Стога би у будућности требало посветити посебну пажњу додатној едукацији грађана и подучавању у подношењу притужби.

Препоручује се сагледавање могућности да се пријављивање притужбеног догађаја од стране притужиоца, као и касније његово ангажовање, обавља ван просторија организационе јединице у којој је запослен притуженик, или чак и ван просторија МУП-а. Исто би допринело објективнијем и слободнијем изношењу и репродуковању самог догађаја од стране грађана, а који представља основ даљег проверавања и поступања надлежних из МУП-а.

Такође, потребно је извршити унифицирање писмена неопходних за спровођење притужбеног поступка, а у циљу уједначавања праксе поступања лица која активно учествују у његовом спровођењу (лица која примају притужбу, руководиоци организационих јединица, чланови Комисија, итд.).

Крајње добронамерна сугестија, огледа се у предлогу, да се за председнике Комисија именују лица из линије рада на коју се притужба односи. Тиме се стварају претпоставке да ће се квалитетније и свестраније размотрити притужбени предмет и донети објективнија одлука.

У циљу заштите дигнитета полицијског службеника требало би предвидети могућност да и полицијски службеник може иницирати другостепени притужбени поступак, у случајевима када руководиоца организационе јединице и притужилац усагласе ставове да постоји повреда права и слобода у притужбеном предмету.

Кроз научну замисао постављене су одређене хипотезе које су водиле решењу проблема истраживања и то: једна општа (генерална), три посебне и дванаест појединачних.

Генерална хипотеза:

Поступак решавања притужби, које против полицијских службеника подносе појединци и који се води у складу са Правилником о поступку решавања притужби, је нецелисходан за грађане којима су нарушена права и слободе. Поред активног учешћа у притужбеном поступку, што се манифестује кроз утрошак времена и материјалних средстава, грађанин у већини случајева не

остварује своје правне интересе, без обзира на оправданост и основаност поднете притужбе. Изузев генералне превенције, исход поступка нема никаквог дејства и значаја у односу на грађана коме су повређена права и слободе.

Прва посебна хипотеза:

Већина поднетих притужби против полицијских службеника, по којима се притужбени поступак спроводио у првом степену пред руководиоцем организационе јединице је неоснована.

Прва појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју одбачених притужби у првом степену, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Друга појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у односу на које је закључен поступак у првом степену, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Трећа појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у првом степену за које нису утврђени пропусти у раду притуженика, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Четврта појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у првом степену за које су утврђени пропусти у раду притуженика, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Друга посебна хипотеза:

Већина поднетих притужби против полицијских службеника, по којима се притужбени поступак спроводио у другом степену пред Комисијом за решавање притужби је неоснована.

Прва појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју одбачених притужби у другом степену, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Друга појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у односу на које је закључен поступак у другом степену, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Трећа појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у другом степену за које нису утврђени пропусти у раду притуженика, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Четврта појединачна хипотеза:

Не постоји значајнија разлика у броју притужби у другом степену за које су утврђени пропусти у раду притуженика, по посматраним организационим јединицама МУП-а.

Трећа посебна хипотеза:

Евиденције МУП-а о поднетим притужбама грађана и спровођењу поступака провере њихових навода нису централизоване и унифициране, те сходно томе, не пружају могућност разматрања притужби грађана и притужбених поступака по веома битним варијаблама.

Прва појединачна хипотеза:

Званичне евиденције МУП-а не садрже разлог подношења притужбе (незаконитост или неправилност у раду.)

Друга појединачна хипотеза:

Званичне евиденције МУП-а не садрже податак који полицијски посао се обављао приликом поступања према грађанину и с применом којих полицијских овлашћења је повезан наводни инцидент.

Трећа појединачна хипотеза:

Званичне евиденције МУП-а не наводе околности под којима се догодио наводни инцидент (време догађаја, место/локација, да ли је у оквиру редовног радног времена).

Четврта појединачна хипотеза:

Званичне евиденције МУП-а не наводе предузете мере према полицијским службеницима, са исходом спроведених поступака.

Током реализовања истраживања, извршена је верификација постављених хипотеза што се огледало у утврђивању истинитости хипотеза, којом приликом су остварени следећи резултати: од укупно шеснаест хипотеза, за девет је утврђено да су дефинитивно потврђене, за шест да су демантоване у већој мери и за једну да је потврђена у већој мери. Од тога, дефинитивно су потврђене: општа (генерална), две посебне и шест појединачних; демантоване у већој мери: шест појединачних, док је једна потврђена у већој мери.

<p>VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА</p> <p>Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања</p> <p>Начин приказивања и тумачења резултата истраживања је позитиван и у складу са теоријом правно-безбедносних наука.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе Дисертација садржи све битне елементе.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци</p> <p>Дисертација има теоријску и практичну вредност за науку безбедности, право, полицију и грађане. Предметно истраживање представља допринос свеобухватнијем теоријском разјашњењу проблематике у вези са контролом рада полиције решавањем притужби које упућују грађани. Резултати ће довести до промене начина рада контролних органа у пракси, који ће битно повећати свој утицај у односима полиције и грађана.</p> <p>Резултат истраживања огледаће се у подизању квалитета, ефикасности и ефективности рада полицијских службеника и побољшање функционисања система Министарства унутрашњих послова у целини, а што ће имати повратни (реверзибилни) утицај на остварење стања безбедности у целини и осећају грађана да су њихова права заштићена.</p> <p>На тај начин остварен је допринос на унапређењу рада полиције заснованог на владавини права и у функцији очувања права и слобода свих грађана.</p> <p>Практични допринос истраживања контроле рада полиције путем притужби грађана превасходно ће се огледати у могућности примене добијених резултата у промени садашњих прописа који се односе на контролу полиције и праксе приликом поступања по притужбама грађана, односно спровођења притужбеног поступка. У контексту наведеног препоручено је да се изнађу решења која ће надокнадити грађанину настале материјалне трошкове у вези са спровођењем притужбеног поступка против полиције, што по данашњим прописима није могуће, чиме се битно отежава остваривање права грађанина у односима са полицијом.</p> <p>Резултати до којих се дошло представљају изворни и самостални научни рад и исти дају допринос потпунијем теоријском и практичном појашњењу наведене проблематике, што уједно доприноси и јачању владавине права и правне државе.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања Дисертација нема битнијих теоријских и методолошко-стручних недостатака.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p> <p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<p>- да се докторска дисертација „Притужбе грађана као облик контроле рада полиције“ прихвати, а кандидату Дарку Бикаревићу одобри одбрана.</p>

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Председник Комисије:

Проф. др Обрад Стевановић,
редовни професор Криминалистичко-полицијске
академије у Београду.

2. Члан Комисије:

Проф. др Љубомир Стајић,
редовни професор Правног факултета у Новом Саду.

3. Члан Комисије:

Проф. др Зоран Драгишић,
редовни професор Факултета безбедности у Београду.

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

